

Diarienum: LI2024/00083

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Enheten för bostäder och byggande
li.remissvar@regeringskansliet.se

REMISS: PROMEMORIAN ”ÅTGÄRDER FÖR EN BÄTTRE BOSTADSFÖRSÖRJNING”

HSB Riksförbund har erbjudits möjligheten att lämna synpunkter på ovan nämnda förslag. HSB är Sveriges största bostadskooperation som ägs av medlemmarna. Tillsammans med 24 HSB-föreningar, fler än 4 100 bostadsrättsföreningar, drygt 26 000 hyresrätter och cirka 677 000 medlemmar utvecklar vi boendet i hela Sverige.

Obligatoriskt för kommuner att tillhandahålla hyresgarantier till barnfamiljer

I promemorian föreslås att regeringen ska få meddela föreskrifter om skyldighet för kommuner att bistå enskilda hushåll genom att ställa säkerhet för att ett avtal om hyra av bostadslägenhet fullgörs, en så kallad hyresgaranti. Detta ska gälla om:

- en hyresgaranti behövs för att ett enskilt hushåll ska få en permanentbostad med hyresrätt med rätt till förlängning,
- hushållet är en barnfamilj,
- hushållets behov av en permanentbostad inte kan tillgodoses på annat sätt,
- den eller de i hushållet som ska ingå hyresavtalet som garantin avser är bosatta i kommunen, och
- bostaden finns i kommunen.

Hyresgarantin ska ställas för minst sex månadshyror och gälla under minst två år.

HSB ser positivt på att alla kommuner ska erbjuda hyresgarantier och att den nuvarande befogenhetsregeln görs om till en skyldighetsregel. Som framgår av promemorian har långt ifrån alla kommuner idag använt sig av möjligheten att bevilja hyresgarantier. Med det nya förslaget bör hyresgarantin bli mer likvärdig. HSB tillstyrker därmed detta förslag, men vill precis som i remissyttrandet över SOU *Sänk tröskeln till en god bostad* föra fram tankarna på att en statlig hyresgaranti kan ha flera fördelar.

HSB delar promemorians beskrivning av betydelsen av säkert boende för barnfamiljer. Det är därmed viktigt att hyresgarantin gäller barnfamiljer. Samtidigt riskerar hushåll utan barn, som idag beviljas hyresgarantier, att bli utan sådana framöver om inte kommunen väljer att frivilligt fortsätta att erbjuda hyresgarantier, utan statligt stöd. Fler grupper än barnfamiljer kan vara i behov av hyresgarantier för att få en tryggare och säkrare boendesituation. HSB avstyrker

därmed avgränsningen till enbart barnfamiljer. Då kommungränser inte har en avgörande betydelse för bostadsmarknaden ser HSB även vissa problem med begränsningen till att bostaden ska finnas i samma kommun. De eventuella riskerna för att hyresgarantin skulle kunna användas för så kallad social dumpning borde kunna hanteras med någon annan lämplig avgränsning.

Reservation och förturer i kommunal bostadsförmedling

Enligt promemorians förslag tydliggörs att en kommunal bostadsförmedling får reservera lägenheter för olika kategorier av sökande i kön eller använda ett förturssystem utan att det påverkar möjligheterna att ta ut köavgift. I promemorian föreslås att fördelning av reservationer ska ske gemensamt av den kommunala bostadsförmedlingen och lokala fastighetsägare. Genom förslagen så tydliggörs att principen att fördela lediga lägenheter efter kötid som en förutsättning för att få ta ut en köavgift inte hindrar att lediga lägenheter reserveras för olika kategorier av sökande inom kön eller i separata köer. Förslagen innebär också att det inte längre ska finnas någon begränsning av antalet lägenheter som får fördelas enligt ett förturssystem. HSB instämmer i bedömningen att kötid är en transparent förmedlingsprincip som minskar risken för diskriminerande, godtyckliga och oklara grunder för urval av hyresgäster. Samtidigt kan det finnas behov av att reservera bostäder för vissa grupper. I promemorian framgår att de kriterier för fördelning som ska tas fram gemensamt inte får vara utformade så att de riskerar att leda till diskriminering, såväl direkt som indirekt. Därmed har HSB inget att invända mot förslaget.

Bättre planberedskap och ökad samordning

HSB tillstyrker promemorians förslag om kommunala handlingsplaner för bostadsförsörjningen, om att Boverkets beräkningar av bostadsbyggnadsbehovet ska formaliseras och presenteras på nationell nivå och länsnivå samt att kommunerna ska bedöma behovet av tillskott av bostäder i kommunen och redogöra för bedömningen i handlingsplanen för bostadsförsörjning. HSB tillstyrker även förslagen om tydligare krav på kommunal samordning när det gäller bostadsförsörjningsåtgärder, att när en kommun vidtar åtgärder för bostadsförsörjningen ska kommunen ta hänsyn till behovet av samordning med andra kommuner. HSB ser även positivt på förslaget att det av riktlinjer för markanvisningar ska framgå hur markanvisningar används för att följa kommunens handlingsplan för bostadsförsörjningen.

Johan Nyhus, förbundsordförande

HSB Riksförbund